JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON RISKIENHALLINTAPOLITIIKKA

Hyväksytty Jyväskylän yliopiston hallituksen kokouksessa 30.10.2026

Tarkoitus ja soveltamisala

Tämä riskienhallintapolitiikka määrittelee Jyväskylän yliopiston riskienhallinnan tarkoituksen, periaatteet, johtamisen ja vastuut. Politiikka koskee koko yliopistoyhteisöä sekä kaikkia yliopiston toimintoja: tiedekuntia, erillislaitoksia, yliopistopalveluja, tutkimusta, koulutusta, yhteiskunnallista vuorovaikutusta, tukipalveluja, hankkeita, kehittämistoimintaa ja yhteistyösuhteita. Politiikkaa sovelletaan strategiseen, operatiiviseen, taloudelliseen, turvallisuuteen, tietoturvaan, tietosuojaan, jatkuvuuteen, vastuullisuuteen ja maineeseen liittyvään riskienhallintaan. Tarkemmat menettelytavat kuvataan riskienhallinnan toimintamallissa ja sitä täydentävissä ohjeissa.

Riskienhallinta tukee yliopiston perustehtäviä; tutkimusta ja koulutusta sekä niihin perustavaa yhteiskunnallista vuorovaikutusta. Riskienarvioinnin ja siihen liittyvän päätöksenteko on jatkuvaa ja toistuvaa toimintaa – sitä toteutetaan sekä säännöllisesti että tilanteen mukaan. Riskienhallinta tukee tavoitteiden saavuttamista, toiminnan laatua, vaatimustenmukaisuutta, turvallisuutta ja jatkuvuutta. Riskinoton tulee olla harkittua, parhaaseen saatavilla olevaan tietoon pohjautuvaa ja riskitekijöitä hallitsevaa. Riskinotolla ei ole luvallista vaarantaa yliopiston toiminnan jatkuvuutta, ihmisten turvallisuutta, strategisten tavoitteiden toteutumista tai yliopistolle merkityksellisiä arvoja. Lain tai hyvän hallinnon tapojen vastaisesti ei myöskään ole hyväksyttävää toimia.

Riskienhallinnan periaatteet

Jyväskylän yliopiston riskienhallinta perustuu seuraaviin periaatteisiin:

Tavoitteita tukeva ja strategialähtöinen
Riskienhallinta tukee yliopiston perustehtävien – tutkimuksen, koulutuksen ja yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen – toteuttamista sekä strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Ennakoiva ja jatkuva
Riskien tunnistaminen, arviointi ja käsittely ovat jatkuvaa ja systemaattista toimintaa, jota toteutetaan osana suunnittelua, päätöksentekoa ja arjen toimintaa. Systemaattisella riskienhallinnalla tarkoitetaan riskien säännöllistä tunnistamista, arviointia, käsittelyä, seurantaa ja raportointia osana yliopiston johtamis-, suunnittelu- ja päätöksentekoprosesseja.

Tietoon perustuva päätöksenteko
Riskienhallinta perustuu parhaaseen saatavilla olevaan tietoon ja analyysiin, ja riskitieto tukee päätöksentekoa kaikilla organisaatiotasoilla.

Hallittu riskinotto
Yliopisto ottaa riskejä harkitusti ja tavoitteellisesti. Riskinotolla ei vaaranneta toiminnan jatkuvuutta, turvallisuutta, strategisten tavoitteiden toteutumista tai yliopiston keskeisiä arvoja.

Vaatimustenmukaisuus ja hyvä hallinto
Riskienhallinnassa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisvaatimuksia sekä hyvän hallinnon periaatteita.

Läpinäkyvyys ja osallistavuus
Riskienhallinta perustuu avoimeen toimintakulttuuriin, jossa riskit, poikkeamat ja huolenaiheet tuodaan esille ja käsitellään rakentavasti.

Riskienhallinnan tavoitetila

Tavoitetilassa riskienhallinta tuottaa johdolle, yksiköille ja yliopistoyhteisölle ajantasaista tilannekuvaa tavoitteisiin, jatkuvuuteen, turvallisuuteen, vastuullisuuteen ja toimintakykyyn liittyvistä epävarmuuksista. Riskitieto ohjaa päätöksentekoa, resurssien kohdentamista, priorisointia ja muutosten hallintaa. Riskienhallinta on osa yliopiston johtamisjärjestelmää, strategian toimeenpanoa, toiminnan ja talouden suunnittelua sekä arjen vastuullista toimintaa.

Tavoitetilassa:

- Riskit tunnistetaan ajoissa ja niitä arvioidaan systemaattisesti sekä toiminnan suunnittelun että strategisen johtamisen yhteydessä.
- Ylläpidämme yhteistä näkemystä yliopiston keskeisistä riskeistä, niiden kehityksestä sekä hallintatoimenpiteiden etenemisestä, ja varmistamme tiedon hyödyntämisen päätöksenteossa.
- Yliopiston ja sen yksiköiden johto käyttää tieto riskeistä aktiivisesti päätöksenteon, priorisoinnin ja resurssien kohdentamisen tukena.
- Henkilöstölle ja opiskelijoille tarjotaan heidän roolinsa kannalta tarpeellinen tieto, ohjeistus ja tuki riskien tunnistamiseen, ilmoittamiseen ja turvalliseen toimintaa.
- Riskienhallinta on osa talouden ja toiminnan suunnittelua, tietoturvaa, tietosuojaa, tutkimuksen ja koulutuksen prosesseja sekä turvallisuuden ja jatkuvuuden varmistusta.
- Yhteistyökumppaneihin, rahoittajiin ja verkostoihin, ulkoisiin vaatimuksiin ja toimintaympäristön muutoksiin liittyvät riskit tunnistetaan ja arvioidaan osana yhteistyön suunnittelua, toteutusta ja seurantaa.
- Riskienhallinnan periaatteet ja käytännöt ovat yhdenmukaisia, ajantasaisia ja läpinäkyviä koko yliopistossa.
- Seuranta ja raportointi varmistavat riskienhallinnan vaikuttavuuden ja jatkuvan kehittämisen.

Tavoitetilassa yliopisto toimii ketterästi: se pystyy ennakoimaan muutoksia, sopeutumaan niihin ja palautumaan häiriöistä tehokkaasti sekä jatkamaan ydintehtäviään kaikissa olosuhteissa.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Riskienhallinnan toteuttamisen edellytykset

Riskienhallinnan toteuttamisen edellytykset varmistavat, että riskienhallinta on systemaattista, osallistavaa ja läpinäkyvää sekä tukee yliopiston strategisia ja operatiivisia tavoitteita. Riskienhallinnan toteuttaminen edellyttää johdon sitoutumista, yhteisiä toimintatapoja, riittäviä resursseja, osaamista sekä jatkuvaa seurantaa ja kehittämistä

Johdon sitoutuminen ja ohjaus

Yliopiston hallitus, rehtori sekä yliopiston johtamisjärjestelmään kuuluvat johtajat vastaavat omalla vastuualueellaan riskienhallinnan johtamisesta, ohjauksesta ja seurannasta. Nämä tahot vastaavat riskienhallinnan tavoitteiden ja periaatteiden määrittelystä sekä edellytysten luomisesta. Tahot varmistavat, että riskienhallinta on linjassa yliopiston strategian, arvojen ja toiminnan jatkuvuuden vaatimusten kanssa. Nämä tahot ohjaavat riskienhallinnan suunnittelua ja vuosittaisten painopistealueiden valintaa.

Riskienhallinnan suunnittelu

Riskienhallinnan suunnittelu kytkeytyy yliopiston strategiaohjauksen prosesseihin ja kattaa kaikki organisaation tasot. Suunnittelu varmistaa, että riskienhallinta on ennakoivaa, tarkoituksenmukaista ja tukee päätöksentekoa.

Riskienhallinta osana toimintaa

Riskienhallinta sisällytetään kaikkiin yliopiston keskeisiin prosesseihin: strategiseen suunnitteluun, toiminnan ja talouden suunnitteluun, tutkimuksen ja koulutuksen suunnitteluun, hanke- ja projektitoimintaan sekä turvallisuuden ja jatkuvuuden varmistamiseen. Jokainen organisaatiotaso tunnistaa ja arvioi riskit omassa toiminnassaan.

Resurssit ja pätevyys

Yliopiston ja sen tiedekuntien, erillislaitosten ja yliopistopalveluiden johdon tehtävänä on varmistaa, että riskienhallinnan toteuttamiseen on käytettävissä asianmukaiset resurssit, osaaminen ja työkalut. Henkilöstölle tarjotaan tarvittavaa tukea, koulutusta, ohjeita sekä asiantuntijapalveluita riskienhallinnan toteuttamiseksi. Yliopisto varmistaa, että riskienhallinnan toteuttamiseen on käytettävissä riittävät resurssit, osaaminen ja tuki.

Kommunikointi ja vuorovaikutus

Riskienhallinta perustuu avoimeen kommunikointiin ja osallistavaan vuoropuheluun. Yliopistossa edistetään toimintakulttuuria, jossa riskeistä, huolenaiheista ja poikkeamista voidaan raportoida matalalla kynnyksellä, ja tieto riskeistä jaetaan läpi organisaation.

Dokumentointi ja tiedolla toimiminen

Riskitiedot dokumentoidaan ja ylläpidetään yliopiston yhteisesti määritellyissä järjestelmissä. Dokumentointi tukee päätöksentekoa, seurantaa ja tarjoaa kokonaiskuvan riskienhallinnan tilasta.

Seuranta, tarkastelu ja jatkuva parantaminen

Riskienhallinnan periaatteet arvioidaan säännöllisesti ja niitä parannetaan muuttuvan toimintaympäristön, kokemusten ja auditointien perusteella. Jatkuva kehittäminen vahvistaa yliopiston toimintavarmuutta ja kykyä vastata epävarmuuksiin.

Riskienhallinnan vastuut Jyväskylän yliopistossa

Hallitus hyväksyy riskienhallintapolitiikan. Hallitus saa säännöllisen tilannekuvan riskienhallinnasta sekä sen tilasta osana yliopiston strategista ohjausta.

Rehtori vastaa riskienhallintapolitiikan toimeenpanosta, riskienhallinnan kytkeytymisestä yliopiston johtamiseen, toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä päätöksentekoon ja huolehtii siitä, että riskienhallinnan toteuttamiseksi on käytettävissä tarkoituksenmukaiset vastuut, menettelyt ja tukirakenteet.

Yliopiston johtoryhmä käsittelee yliopistotason keskeisiä riskejä, riskienhallinnan painopisteitä, hallintatoimenpiteiden etenemistä ja riskitiedon vaikutuksia päätöksentekoon.

Tiedekuntien, erillislaitosten ja yliopistopalveluiden johto vastaa riskienhallinnan toteutumisesta, riskien tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta sekä riskienhallinnan edellytysten varmistamisesta omilla vastuualueillaan.

Riskienhallinnan koordinaatiosta vastaava taho tukee riskienhallinnan yhteisten toimintatapojen, menettelyjen ja tukirakenteiden kehittämistä ja ylläpitämistä sekä tuottaa asiantuntijatukea riskienhallinnan toteuttamiseen. Koordinaatiovastuu ei poista johdon tai yksiköiden vastuuta tunnistaa, arvioida, käsitellä ja seurata oman toimintansa riskejä.

Kaikki yliopistoyhteisön jäsenet – henkilöstö ja opiskelijat – toimivat vastuullisesti, noudattavat ohjeita ja tuovat esiin havaitsemiaan riskejä ja poikkeamia.

Voimaantulo

Tämä riskienhallintapolitiikka tulee voimaan 30.10.2026.